

Олексій СИЩУК,
Микола БіЛОКОПИТОВ (фото)

Інформаційна панщина в регіональних

ЗМІ

34

Відкрита й прихована цензура, політичний і фінансовий тиск на журналістів – саме такі слова найчастіше лунали під час парламентських слухань на тему: «Стан свободи слова в регіональних засобах масової інформації». Попри емоційність виступів, за наслідками обговорення було визначено конкретні рекомендації для виправлення стану справ і першочергові законопроекти, на які з нетерпінням чекає медіа-середовище.

З аступник Голови Верховної Ради Микола ТОМЕНКО нагадав, що слухання, присвячені проблематиці ЗМІ, проводяться вже вшосте за останні десять років. Оцінка парламентарієм стану справ у медіа-галузі невтішна: в регіонах ще є випадки втручання представників органів місцевої влади в редакційну політику видань, не розв'язана проблема роздержавлення ЗМІ, повільно здійснюється перехід на сучасні інформаційні технології.

Перший заступник голови Державного комітету телебачення і радіомовлення **Олег НАЛИВАЙКО** зазначив: навіть найдосконаліше законодавство не гарантує нормальних умов для роботи ЗМІ, якщо представники влади відкрито ігнорують чинні закони. Так, місцеві мовлявці вдаються до адміністративного тиску, переслідування за критичні

матеріали, погроз припинити фінансування й виселити редакцію з приміщення. Примітно, що в більшості випадків правоохоронні органи замість порушення кримінальної справи за статтею 171 КК (про перешкодження законній професійній діяльності журналістів) кваліфікують такі дії як звичайне хуліганство.

Голова парламентського Комітету з питань свободи слова та інформації Ганна ГЕРМАН нага-

дала про актуальний сьогодні слова В'ячеслава Чорновола: «Я не вірю в незалежну пресу, але вірю в незалежних журналістів». Водночас нині «тиск гаманця» значно гірший за тиск колишньої радянської цензури. Замість того, щоб самій наводити численні факти порушень стосовно ЗМІ, про які відомо комітетові, його голова запропонувала решту відведеного їй регламентом часу передати для виступів представникам цих медіа. «Слово правди камінь точить, і воно сточить будь-яку владу, яка спробує брати під свій контроль медіа», – наголосила Г. Герман.

Уповноважений Верховної Ради з прав людини Ніна КАРПАЧОВА зауважила: символічно, що парламентські слухання відбуваються в

Міжнародний день боротьби за скасування рабства, а отже, всім потрібно усвідомити, що журналіст без свободи слова – «кріпак на інформаційній панщині грошовитого хазяїна або можновладця».

Народний депутат і колишній головний редактор газети

«Київський вісник» Світлана ШМЕЛЬОВА зазначила: багато журналістів стають дедалі цинічнішими, адже, як правило, нормою їхньої роботи є принцип «хто платить, той і замовляє музику». Відтак обслуговування влади стало природним для частини регіональних ЗМІ. На переконання парламентаря, свобода слова в Україні перетворилася на без-

35

Наборівіні: мачаючі

Шановний колектив журналу «Віче» та його читачі!

Усі ми в житті робимо вибір. І мова зовсім не про політику (або ж в останню чергу про політику).

Життя спонукає нас обирати роботу, заняття до душі, місце проживання, друзів, улюблені книжки чи фільми... Тож головне – зуміти зробити такий вибір, про який потім не доведеться шкодувати.

До речі: гадаю, що ті, хто обрав своїм пріоритетом журнал «Віче», аж ніяк не шкодують. Бо вибір – правильний.

Удалого вам року, багатого на приємні відкриття, й безпомилкового вибору!

Щиро ваш

Голова Центральної виборчої комісії
Володимир ШАПОВАЛ.

карність і всюдозволеність у висловлюваннях, брутальну лайку, наклепи, брудні політтехнології та провокації.

На думку **першого заступника голови профільного парламентського комітету Андрія ШЕВЧЕНКА**, вороги преси є в усіх ключових політичних командах, бо «політична дурість і чиновницьке хамство не мають партійних кольорів».

Як приклад «особливих стосунків» комунальної преси з її співзасновниками **президент Асоціації комунальних ЗМІ Костянтин ГРИГОРЕНКО** навів факт про те, що з 27 районних газет Харківської області за останні чотири роки у 18 (!) змінилися головні редактори. «Ніколи в Україні не буде свободи слова, доки органи влади залишатимуться засновниками ЗМІ», – зауважив він.

На слуханнях також виступив **головний редактор газети Львівської міської ради «Ратуша»**

Микола САВЕЛЬЄВ, який яскраво описав багаторазові спроби мера Андрія Садового зупинити випуск видання, зокрема шляхом припинення його фінансування чи реорганізації в інформаційний бюлетень.

В ухвалених за результатами слухань рекомендаціях ідеться, що для виправлення ситуації парламентові, зокрема, необхідно прискорити підготовку законопроектів «Про захист професійної діяльності журналістів», «Про доступ до публічної інформації», «Про Концепцію державної інформаційної політики» тощо.

Окрім того, експерти звернули увагу на суперечності у правовому регулюванні акредитації журналістів, адже норми Закону «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» формально дозволяють державним органам відмовляти в наданні акредитації без зазначення мотивів, тобто на власний розсуд.

Наголошено, що під час доопрацювання проекту закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прозорості власності стосовно засобів масової інформації» слід внести зміни, що стосуються обов'язку друкованих ЗМІ надавати інформацію про власників (співвласників) та осіб, які можуть впливати на їхню діяльність, а також поширити на ринок друкованих медіа загальні правила антимонопольного регулювання.

Кабінету Міністрів рекомендовано протягом 2010–2011 років завершити технічне переоснащення державних і комунальних регіональних телерадіокомпаній. Уряду пропонується створити робочу групу для узагальнення судової практики щодо перешкодження професійній діяльності журналістів і надіслати ці матеріали органам прокуратури на місцях.

А ще учасники слухань вважають за доцільне заслухати в парламенті звіт Генерального прокурора України про хід розслідування кримінальних справ за фактами нападів на журналістів і перешкодження виконанню ними професійної діяльності.